

כב' השופט
אסף זנוני

פסק דין

“פגיעה מינית מייצגת את הפגיעה הקשה ביותר, החודרנית ביותר, ב"עצמי" של הילד הנפגע. זוהי חדירה לגוף ולנפש, למרכז שלו, ללב "העצמי". היא חודרת את כל ההגנות שבנה הילד לשם יצירת חויית מוגנות”

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים - *** - עו"ס נוער ואח'

לפני כבוד השופט אסף זגורי

המערערת

אלמונית (האם)
ע"י ב"כ עוה"ד אתי גוהר

הקטינה

פלונית (הקטינה)
ע"י אפו"ט' לדין, עו"ד אביטל קורקוס

נגד

המשיבים

1. עו"ס לפי חוק הנוער במחלקה לשירותים חברתיים ***
2. *** (האב)
3. היועץ המשפטי לממשלה

פסק דין

לפניי ערעור על החלטת בית המשפט לנוער ב*** [כב' השופטת טל ויסמן בן שחר], מיום 30.12.2024 בתיק תנ"ז 43269-02-24, בו הורה על הוצאת הקטינה ממשמורת הוריה והעברתה לרשות הסעד שתשימה ב"פנימיית ***" ב***.

הצגת המקרה והדילמות המתעוררות בתמצית:

לפניי מקרה קשה, מזעזע ומטלטל של קטינה שנפגעה מינית על ידי אביה וייתכן על ידי קרובי משפחה אחרים, כאשר קיימת היתכנות גבוהה שגם אחיה/אחיותיה ספגו פגיעות דומות. רוב הילדים הבוגרים יותר אינם מתגוררים כיום בבית. האב הפוגע הורחק מהבית ללא שננקט נגדו הליך פלילי כלשהו ואילו האחים הבוגרים יותר מגיעים בסופי שבוע. אהיות אחרות שנפגעו מינית, יצאו מהבית והאם ניתקה עמהן קשר. משך שנה מאז גילוי המעשים המזוויעים ולמרות החלטות שיפוטיות של בית משפט לנוער והחלטות טיפוליות של ועדת תכנון טיפול ועו"ס המשפחה, הקטינה ואמה לא טופלו כלל והייתה התנגדות

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים - *** - עו"ס נוער ואח'

לשילוב הקטינה במרכז כרם להתמודדות עם פגיעות מיניות. בית משפט קמא לא יכול היה לשאת עוד את אזלת היד של שירותי הרווחה ו"גרירת הרגליים" של האם והחליט כי טובת הקטינה מחייבת הוצאה חוץ ביתית.

לכאורה השאלה המבקשת הכרעה בערעור היא האם יש להותיר הקטינה בבית אמה או שמא לאשר ההחלטה נשוא הערעור בדבר הוצאתה למסגרת חוץ ביתית? אלא שבבואי להשיב עליה מצאתי כי שאלה זו מתפצלת בהכרח לשלוש שאלות משנה חשובות שהמענה עליהן אמור להביאני לכלל הכרעה; הראשונה, שאלת המוגנות – מה נחוץ כדי להבטיח שהקטינה לא תמשיך להיפגע מינית ונפשית. השנייה, שאלת המענה הטיפולי (האם הטיפול המוצע בבית האם מספק). לבסוף, בבחינת מאזן סיכונים מול תועלות ונזקים של כל פתרון שייבחר – מהי טובת הקטינה בשים לב לאישיותה, להתפתחותה, לטראומה שחוותה ולדינמיקה עם אמה (כפועל יוצא האם נכון יהיה לה להישאר בבית האם בטיפול שמוצע על ידי האם או לצאת לפנימיית ****)?

משהצגתי תמציתם של הדברים והדילמות, אגש לפירוט יסודי יותר של השתלשלות העניינים, החלטת בית משפט קמא, טענות הצדדים, דיון והכרעה.

□ העובדות הרלבנטיות והשתלשלות ההליכים:

1. המערערת והמשיב 2 (ההורים) הינם בני זוג חרדים ולהם 12 ילדים משותפים.
2. הקטינה פלונית (להלן "פלונית" או "הקטינה") היא הבת התשיעית בין 12 הילדים והיא בגיל 13.5 שנים ומתגוררת בבית האם (גילאי הילדים נעים בין 6.5 הקטן ביותר ועד 28 לבוגרת ביותר). יחד עם הקטינה מתגוררים גם אחיה הצעירים יותר ואחות אחת בגירה בשם ***.
3. המשפחה מוכרת לשירותי הרווחה מאז 2017 על רקע התנהגות אלימה מצדו של אב המשפחה (בכל המישורים). עם זאת, בתחילה, הקשר של לשכת הרווחה היה אך ורק עם האב תוך שזה מנטרל כל גישה של שירותי הרווחה אל האם, בטיעון כי היא חולת נפש, לא מתפקדת ומסרבת

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים - *** - עו"ס נוער ואח'

לקבלת עזרה וקשר בשל מצבה. כך קרה שבין שנת 2020 ועד 2022 לא היה כל קשר בין האם ללשכת הרווחה ואילו האב הצהיר שמעוניין בשיתוף פעולה אך בפועל לא הגיע למפגשים שנקבעו עמו.

4. בחודש יולי שנת 2022 הוגשה תלונה במשטרה על ידי האם ושתי בנותיה הבגירות (ולטענת האם גם על ידי חלק מבנותיה הקטינות) כנגד האב בטענה כי פגע בהן מינית. על רקע זה ניתן צו הגנה לתקופה ממושכת כנגד האב בבית המשפט לענייני משפחה, הוא הורחק מהבית ומאז לא שב אליו. זה המקום לציין כי ככל הידוע לגורמי הטיפול ולבית המשפט, האב לא נעצר, לא הוגש כנגדו כתב אישום פלילי והטעמים לכך לא ידועים לבית משפט זה הגם שנטען בתסקירי לשכת הרווחה שכל בני המשפחה נחקרו ביחס לפרשה. ללשכת הרווחה אין קשר כיום עם האב שכל הנראה אינו מעוניין לשתף פעולה עמה והמידע שבידי העו"ס מובא מדברי האם והילדים ומדיווחים בקהילה.

5. לאחר גילוי הפגיעה המינית בבנותיה החלה האם לשתף פעולה עם לשכת הרווחה והסכימה לטיפול ביחידה לאלומות במשפחה אך יחד עם זאת הילדים הקטינים לא קיבלו טיפול רגשי תקופה ארוכה. האם שהייתה מטופלת במספר רב של ילדים ביקשה זמן להתארגנות.

6. במאי 2023 פנתה האם מיזמתה בליווי בנותיה הגדולות וביקשה להפנות את שלוש הבנות הקטינות לטיפול ייעודי בפגיעות מיניות לאור העובדה כי הבנות החלו להעלות תכנים ונמצאות במצב רגשי מורכב. העו"ס פנתה למרכז כרם ואז הסתבר שללא חתימת האב לא ניתן להתחיל בטיפול. האם נדרשה לפנות לבית המשפט כדי לקבל היתר/הסמכה להתחלת הטיפול ללא הסכמת או חתימת האב והיא סירבה לעשות כן בכל תוקף, בטיעון כי היא צריכה להגן על עצמה ואין בכוחותיה לפעול בהליכים אלו. לאחר מכן נותק לזמן מה הקשר בין האם לבין לשכת הרווחה וכל הניסיונות ליצור עמה קשר לא עלו יפה. זה המקום לציין כי בתסקיר מיום 19.2.24 עלה, כי האם הסתירה מלשכת הרווחה וועדות תכנון טיפול שהיא אוהזת באישור בית המשפט לענייני משפחה המתיר טיפול בקטינים ללא אישור האב.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים- *** - עו"ס נוער ואח'

עוד עלה כי בוועדת תכנון מעקבית, היא התקשתה להישאר במהלך כל הדיון לאור התכנים שעלו ועל כן הוועדה הסתיימה ללא החלטות. לשתי וועדות הבאות היא סירבה להגיע וביקשה כי ההחלטות יועברו אליה לאחר מכן ואכן הן התקיימו שלא בנוכחותה.

7. מדיווחי לשכת הרווחה עלה כי בפרק זמן זה התקבל דיווח מבריאות הנפש על מצב נפשי קשה מאוד של אחת הבנות, פלמונית שמה (כיום בגיל 17 שנים) והיא נדרשה לאשפוז פסיכיאטרי לצורך עריכת בדיקות מקיפות. האם התנגדה לאשפוז ובדיקות אלה ועל כן היה צורך בנקיטת הליך ביניים בבית משפט לנוער שגם לו האם התנגדה. בית המשפט לנוער הורה על אשפוז הקטינה אך בשל כינוס ועדה במשרד הבריאות יום לאחר שהסתיים הצו מבית המשפט לנוער, הגיעה האם לבית החולים ופשוט שחררה את בתה בניגוד לעצת הרופאים והצוות המטפל (כך עולה מתסקירי לשכת הרווחה).

8. לשכת הרווחה מציינת בתסקירה, כי במהלך הנישואין חוותה האם חוויות קשות וטראומתיות מאוד שהביאו לחוסר אmon במערכות שאמורות לטפל בה ובילדיה כיום. נכתב בתסקירים, כי אחרי תקופה ארוכה שבה נאמר לאם (ע"י האב) שהיא חולה וזקוקה לעזרה ואף אחד לא יאמין לה, ברור הקושי ליתן אmon בייחוד שעה שמדובר באותם גורמים שהיו בקשר עם הדמות הפוגעת.

9. מטעם זה ונוכח ההבנה לקשיי האם ניתנה לה "תקופת החלמה" ונעשו ניסיונות 'לצעוד עמה' בקצב שלה. אלא שבמקביל החלה הידרדרות במצב הילדים וניכר היה כי האם מונעת מהם טיפול שמגיע להם תוך שעכשיו היא זו "שמשליטה טרור". הילדים חוששים לשוחח עם גורמי טיפול בבתי ספר, נמנעים להגיע למוסדות חינוך, אף אחד מבחוז לא יכול לשוחח עמם טלפונית, האם מסרבת לביקורי בית ואף הגיבה באלימות.

10. בחודשים של סוף שנת 2023 ותחילת 2024 מתכנסות מספר ועדות תכנון טיפול, כאשר האם לא מתייצבת לכל הוועדות ומתנגדת לטיפול בילדות שנפגעו מינית במרכז כרם. לגבי הקטינה מושא ההליך הזה דרשה האם שהיא תעבור הערכת פסיכיאטרית. האם התקשתה מאוד לעמוד

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים - *** - עו"ס נוער ואח'

בפני ועדת תכנון טיפול שהתכנסה ביום 8.2.24, עברה התקף חרדה ולא הצליחה להמשיך. הוועדה נדחתה לכינוס המשך ליום 12.2.24 אך האם לא התייצבה ומסרה כי אינה מסוגלת להתייצב לוועדות תכנון טיפול בלשכת הרווחה ומעוניינת שהעו"ס תקיים אותה בלעדיה וההחלטות יודעו לה לאחר שיתקבלו. ביום 15.2.24 שוב מתכנסת ועדת תכנון טיפול והאם לא מתייצבת ומצב הילדים ממשיך להידרדר מיום ליום לפי דיווחי העו"ס. כל גורמי המקצוע והחינוך מתקשים להבין את סירוב האם לכך שהילדים יקבלו מענה טיפולי, חינוכי ורגשי. לאור זאת הוחלט לפנות לבית המשפט לנוער לשם קבלת צו פיקוח והשגחה בקהילה, הפניית הבנות פלמונית ופלמונית למרכז כרם לטיפול ייעודי בפגיעות מיניות, הערכה פסיכיאטרית של פלמונית, ביקור סדיר במוסדות חינוך ועוד שורה של החלטות טיפוליות תוך שתינתן לאם תקופת ניסיון נוספת לשתף פעולה עם לשכת הרווחה ולהעניק לילדיה את הטיפול לו הם זקוקים ואם לא תעשה כן אמורים היו העו"ס לחוק הנוער וגורמי הרווחה לעתור ולפעול לשינוי דרכי הטיפול בקטינים.

11. זה המקום לציין כי האם התנגדה להמלצות התסקיר מיום 18.2.24 וסירבה לכל הליך עם הרווחה לרבות שיתוף פעולה בהליך המשפטי. באשר לאב, הוא מסרב להיות בקשר עם לשכת הרווחה וניכר כי לאחר הרחקתו מהבית וגילוי התקיפות המיניות הוא "נעלם" מהשטח ואינו מתפקד או נוכח עוד בחיי המשפחה.

12. יוער עוד, כי על פי תסקירי העו"ס לחוק הנוער כפי שהוגשו לבית משפט קמא, הרי שמדיווחי הבנות הבגירות במשפחה, עולים מעשים קשים ומחרידים של אב המשפחה כלפי כל חברי המשפחה וכנגד האם, תוך שימוש במשחקי שליטה וכוח, איומים, אלימות על כל גווניה וסוגיה (מינית, פיזית, חינוכית, רוחנית ומילולית). לאחר חשיפת הדבר, הופתעו שירותי הרווחה מסירוב האם לשתף פעולה שעה שמצופה היה ממנה לעשות הכל לטובת הילדים. נראה היה כי מדובר בהיפוך תפקידים והאם היא הפכה להיות זו שמונעת מהילדים טיפול וקשר עם שירותי הרווחה והחינוך. עוד עולה כי בניגוד לטענות האם דאז, כאילו הילדות מפוחדות וחסרות אמון

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים- *** - עו"ס נוער ואח'

ולא מעוניינות בטיפול, הרי שהוכח פעם אחר פעם שהן פלמונית והן פלמונית מביעות רצון לקבל טיפול ובאות בשמחה לפגישה עם היועצת.

13. בדיון שנערך בחודש יולי 2024 בבית המשפט לנוער טענה ב"כ האם כי המיוחס לאם אינו מדויק בעניין אי שיתוף הפעולה עם גורמי הטיפול וכי מכל מקום האם מסכימה כיום שהבת פלמונית תצא לפנימיית "***" בירושלים (מסגרת חוץ ביתית) וכי הבת פלמונית תצא אף היא למסגרת חוץ ביתית (עמ' 8 לפרוטוקול בימ"ש קמא בשורות 15-17).

14. בדיון מעקבי מיום 16.7.24, הודיע בית משפט קמא כי לא ייתן יד "לגרירת רגליים" נוספת במובן של היעדר טיפול לקטינים במשפחה והורה על דרכי טיפול הכוללים אבחונים לכל הקטינים ואיתור מסגרות חינוך מתאימות על יסוד האבחונים, מציאת מסגרת חוץ ביתית לקטינה פלמונית והמליץ לבחון שילוב הקטינה פלמונית במוסד "***" לאחר שייבחן אם מדובר במסגרת הערוכה למתן מענים הנדרשים לה לרבות טיפול רגשי ייעודי לנפגעת תקיפה מינית.

15. ביום 16.8.24 הודיעה העו"ס לבית משפט קמא כי המסגרת הפנימייתית אינה נכונה לקבל את פלמונית ללא שיערך לה אבחון פסיכו-דיאגנוסטי מתאים ועל כן הומלץ להעבירה למרכז חירום לצרכי ביצוע הערכה ואבחון מקיפים.

16. גם האפוט' לדין עדכנה באותו יום כי סוגיית קבלת הקטינה למסגרת הינה מורכבת ואף היא הצטרפה להמלצה להעביר הקטינה למרכז חירום לצרכי עריכת האבחון.

17. בעקבות כך פנתה ב"כ האם ללשכת הרווחה והודיעה כי מצאה מאבחנת פסיכו-דיאגנוסטית מהמגזר הדתי אשר נכונה לערוך לה אבחון.

18. לפיכך, בסופו של דבר בית משפט קמא לא הורה על הוצאתה של הקטינה למרכז חירום וקבע ביום 19.8.24 כי האבחון יושלם עד 10.9.24.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים - *** - עו"ס נוער ואח'

19. ביום 10.9.24 הוגש האבחון הפסיכולוגי של הקטינה לבית משפט קמא (להלן "האבחון"). הקטינה אובחנה כמי שסובלת מהפרעת התקשרות תגובתית בילדות (*complex F94.1* *posttraumatic stress disorder*). אדרש לאבחון זה בהמשך אך אומר כבר כעת כי ההמלצה הייתה שלא להוציא את פלונית מהבית למסגרת החוץ ביתית.

20. למרות המלצות האבחון, סברו העו"ס לחוק הנוער והפיקוח, כי נכון יהיה שפלונית תצא למסגרת חוץ ביתית ולדברי המאבחנת זו גם הייתה בקשת הקטינה (ראו עדכון מיום 25.9.24).

21. ביום 29.9.24 קבע בית משפט קמא "הקטינה חייב שתקלט במסגרת חוץ ביתית לאלתר".

22. האפוט' לדין עתרה לחקור את המומחית בבית משפט קמא ולכנס ועדה מחוזית לתכנון טיפול וביום 3.11.24 נעתר בית המשפט כמבוקש לעניין כינוס הועדה וביקש כי המלצותיה יונחו לפניו עד ליום 1.12.24.

23. בשלב זה מגישה האם בקשה לעיון מחדש בעניין ההוצאה החוץ ביתית ונוכח התמהמהות לשכת הרווחה בקיום החלטות בית המשפט קמא הוא רואה לנכון לערוך דיון בהול וזאת ביום 17.12.24.

24. בדיון זה הורה בית משפט קמא על עיכוב ביצוע הוצאתה של הקטינה מהבית עד למתן החלטה אחרת.

25. ביום 18.12.24 נותן בית משפט קמא החלטה חסויה לעניין קביעת דיון לפניו במעמד הרווחה בלבד ביום 22.12.24 (פרטי ההחלטה לא מפורטים הואיל והיא עודה חסויה מפני הצדדים כולם).

□. ההחלטה מושא הערעור

26. ביום 25.12.24 מקיים בית משפט קמא דיון נוסף בעניינה של פלונית ובית משפט קמא מגיע למסקנה כי חרף האבחון שנערך לקטינה, ולאור החומר החסוי שהונח בפניו ופרוטוקול הדיון

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים - *** - עו"ס נוער ואח'

החסוי מיום 22.12.24, יש להורות על הוצאתה ממשמורת אמה ולשלבה בסידור חוץ ביתי בפנימיית "***" בירושלים בדחיפות.

27. הנימוקים להחלטה זו היו בתמצית אלה:

27.1. הקטינה חוותה בחייה הקצרים אלימות קשה לרבות אלימות פיזית, מינית ורגשית בתוך ביתה ולצד האם ואחיה, באין מבוגר אחראי אשר הצליח לספק לה הגנה.

27.2. היא זקוקה לטיפול אינטנסיבי ביותר על ידי גורמי מקצוע מומחים ולמרות שעניינה מתברר מזה שנה, טרם שולבה בטיפול.

27.3. האם שמבקשת להצטייר כמי שמשפתת פעולה ומוכנה להיעתר לדרכי הפעולה המוצעות, סיכלה פעם אחר פעם שילובה בטיפול ואבחון ייעודי, סירבה לשלבה במרכז "כרם" המתמחה בפגיעות מיניות של קטינים וגרסה כי כל המוצע – אינו מותאם לאופייה הרוחני/חרדי של המשפחה.

27.4. אחרותיה הגדולות משולבות כולן בטיפול ייעודי חוץ ביתי לנפגעות פוסט טראומה מורכבת לאחר שחולצו מביתם וזכו לקבל מענה לצרכיהן המורכבים.

27.5. אין קשר בין האם לבין הבנות הגדולות שיצאו מהבית והיא לא לוקחת חלק בטיפול בהן ואינה משתפת פעולה עם המסגרות בהן שולבו ולמעשה קיים נתק מוחלט ביניהן.

27.6. עוד נקבע כי המאבחנת נחשפה לתמונה חלקית ממציאות חייה המורכבת של הקטינה ושל המשפחה והמלצות האבחון אינן ברורות יישום שעה שהמשיבה מתנגדת לשילוב הקטינה בטיפול ייעודי לנפגעות תקיפה מינית על ידי המומחים בתחום ואינה לוקחת חלק בהדרכה כלשהי ומסרבת לקשר של הרווחה עם מסגרות החינוך ומבקשת לפעול לפי מיטב הבנתה ושיקול דעתה.

28. בית המשפט קמא עיכב ביצוע ההחלטה כדי לאפשר הגשת הערעור שלפניי.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים- *** - עו"ס נוער ואח'

□. טענות האם בערעורה:

29. האם טוענת כי אינה מסכלת המלצות גורמי טיפול וכי היא מוצגת באור שלילי בהחלטת בית משפט קמא.

30. לדבריה ההחלטה בדבר הוצאה חוץ ביתית מנוגדת לטובת הקטינה ולהמלצות האבחון שנערך בעניינה.

31. היא הצביעה על חשש שאם המצוקה של פלונית תגבר (בעקבות ההוצאה החוץ ביתית) היא עלולה חלילה לשלוח יד בנפשה.

32. נטען כי העמדה של שירותי הרווחה כי למרות האבחון יש להוציא הקטינה לסיודור חוץ ביתי, הינה עמדה סתמית ולא מנומקת שלא יכולה לעמוד מול המלצותיו הברורות של האבחון.

33. חל שינוי הן בעמדת האם והן בעמדת הקטינה אשר הודיעה באמצעות גורמי הטיפול ביום 4.12.24

34. כי היא חוששת לצאת לפנימייה, היא החלה בטיפול פסיכולוגי אצל המאבחנת, נוטלת הטיפול התרופתי/פסיכיאטרי ומדובר בשינוי בנסיבות שמצריך חשיבה מחדש.

35. עוד נטען כי לשכת הרווחה ב*** אינה מתפקדת, כי לא הוגשה בקשה לשינוי דרכי טיפול כנדרש בדין ואף לא נערכה ועדת תכנון טיפול נוספת בעקבות שינוי הנסיבות כמתבקש

36. האם טוענת כי במשך חודשים ארוכים חוותה חוויות קשות מצד לשכת הרווחה ולכן איבדה אמון והתקשתה לשתף פעולה בכל הנוגע לטיפול הנדרש. עיקר הקושי שלה נעוץ בעמידתה על כך שהמטפלים יהיו מטפלות חרדיות ובעניין זה לא נמצא לה פתרון מזה תקופה ארוכה על ידי גורמי הרווחה.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים- *** - עו"ס נוער ואח'

37. כן נטען כי האם אינה יכולה להתמודד משפטית עם מידע חסוי שהוגש, עם ניהול פרוטוקול שלא במעמדה ועם דיווחים שלא ידוע לה מה רשום בהם.

38. אציין כי בנוסף לטענות ב"כ האם בערעור קראתי גם את פנייתה הכתובה של האם לבית משפט לנוער מיום 26.2.24 שם ציינה את ההתעללות שהיא חוותה מצד אבי המשפחה, את ביטולה כאם ואת המאמצים העילאיים שהיא עושה כדי לשקם את ילדיה ואת בני המשפחה. אמנם חסרה התייחסות לפגיעות המיניות של אבי המשפחה, לאי שיתוף הפעולה עם גורמי הרווחה, לכך שהאם אינה מטופלת, לעמדתה לעניין היעדר קשר עם הבנות הבגירות הבת פלמונית ולשאלת הסיכון מצד הבנים הבוגרים וניכר כי מדובר באם שמשוקעת כל כולה כעת בבית ובשיקום הסמכות ההורית והטיפול בילדים, לכל הפחות ברובד התפקודי-יומיומי.

□. ועדת תכנון טיפול שהתכנסה לפי הוראת בית משפט לערעור:

39. ביום 8.1.25 נערך דיון לפניי בקשת עיכוב הביצוע שהגישה האם. לקראת הדיון הוגשו גם חומרים חסויים שהיו לעיון בית משפט קמא.

40. בדיון זה חזרו גורמי הטיפול וב"כ היועמ"ש על עמדתן. האפוט' לדין הוסיפה בעניינה של המאבחנת כי לא עמדו לנגד עיני החומרים החסויים וחומרי רקע נוספים וחשובים אודות המשפחה. בשאלת המוגנות, נטען על ידי המפקחת על עו"ס חוק הנוער כי הגורם הפוגע אינו נמצא יותר בבית. ב"כ היועמ"ש הוסיפה כי ייתכן ולמטפלת אג'נדה הנוגדת הוצאת ילדים מבתי ההורים וכי אג'נדה זו הכריעה את הכף לעבר ההמלצה.

41. התברר כי הקטינה שולבה בטיפול מאז סוף נובמבר 2024 אצל המאבחנת, כי היא נוטלת את הטיפול התרופתי והאם התחייבה כי אם תהיה החלטה בדבר הוצאה חוץ ביתית בשלב מאוחר יותר היא תשתף פעולה.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים - *** - עו"ס נוער ואח'

42. לאור כל אלה ובהסכמת כל הצדדים הוריתי על הארכת תוקף עיכוב הביצוע עד להכרעה בערעור תוך שהוריתי על כינוס ועדת תכנון טיפול דחופה אליה תזומן המאבחנת שגם תיחשף לחומרים חסויים ותחווה דעתה לעניין דרכי הטיפול המוצעות ביחס לקטינה וכן מאזן נזקים, תועלות וסיכונים הכרוכים בהישארות הקטינה בבית אל מול הוצאה חוץ ביתית והשפעת הניתוק של הקטינה מהאם בראי האבחון שהוגש.

43. ועדה כאמור התכנסה ביום 15.1.25 במעמד המאבחנת ומיד בתום כינוס הועדה, הגיעו הצדדים לדיון בבית המשפט.

□. טענות הצדדים בדיון בערעור מיום 15.1.25:

44. שלושת הנושאים שביקשתי לברר בדיון היו אלה: מהי עמדת המאבחנת לאחר שנחשפה לחומר החסוי בעניין הוצאה חוץ ביתית? האם הישארות הקטינה בבית מתיישבת עם רצון בית המשפט לספק לה מוגנות? וכיוון שהקטינה הובאה לבית המשפט – מהי עמדתה בסוגיות שעל הפרק? כמובן שכל נושא מתפצל לתתי נושאים ולשאלות אינספור אך לא לכל שאלה ניתן מענה או תשובה בוודאי לא חד חד ערכיים.

נושא ראשון - עמדת המאבחנת בוועדת תכנון טיפול:

45. אציין כי בשל קוצר הזמן לא הונח בפני בית המשפט פרוטוקול כתוב של הועדה ואין חולק כי לא הייתה אחידות דעים בדיון ביחס לכל פרטי המידע או הדיווחים של המאבחנת בוועדה. אך עם זאת, אין חולק כי המלצת המאבחנת בוועדה לתכנון טיפול מיום 15.1.25 הייתה להותיר את הקטינה בביתה תחת מעטפת טיפולית אינטנסיבית (עמ' 8 שורות 27-28 לפרוטוקול - דברי המפקחת על עו"ס חוק הנוער). הוצאה חוץ ביתית היא בבחינת הפתרון האחרון שיש לנקוט בו מבחינת המאבחנת. לגישתה של האחרונה יש לתת סיכוי לטיפול הנוכחי ולבחון מצב הדברים בעוד 3 חודשים (דברי עו"ס בעמ' 9 שורות 18-20 לפרוטוקול). ב"כ האם הדגישה כי

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים - *** - עו"ס נוער ואח'

המאבחנת אמרה במפורש, כי אם הילדה תוצא לפנימייה "היא מתפרקת" (עמ' 10 שורה 6 לפרוטוקול) וכי הנזק יעלה על התועלת (עמ' 11 שורה 14 לפרוטוקול).

46. גורמי הטיפול (עו"ס המשפחה ועו"ס בפיקוח על חוק הנוער) סברו חד משמעית כי מהיכרותם את התנהלות האם במהלך השנה וחצי האחרונות, אין סיכוי שהמלצות המאבחנת יבוצעו (עמ' 9 שורות 1-2 לפרוטוקול).

47. נטען על ידי המשיבים כי הילדה לא מקבלת דבר בבית, כי היא ילדה הורית הנדרשת לטפל באחיה ובמטלות משק הבית ואם תוצא למסגרת חוץ ביתית תקבל הטיפול לו היא זקוקה (שם בשורות 5-7).

48. האפוט' לדין ציינה כי המומחית שללה הטיעון כי יש לה אג'נדה לפיה היא מתנגדת להוצאה חוץ ביתית בכל בקרה, אך מהיכרותה עם פנימיות היא מתנגדת באופן נחרץ לפתרון שכזה והייתה יכולה לשאת פתרון של משפחת אומנה (שם בין השורות 22-26). היא הוסיפה כי מדברי המאבחנת עולה שיש ממש ביצירת הקשר [הטיפול] הן של הקטינה והן של האם. בעוד שבעניינן של הבנות האחרות האם לא הייתה מעורבת בטיפול, כאן היא חלק מהטיפול. הקשר בין הקטינה לאמה הוא פגוע והטיפול יכול לאפשר תיקון (עמ' 14 שורות 22-23).

נושא שני – מוגנות (מינית ונפשית):

49. בכל הנוגע לשאלת המוגנות המינית והנפשית, מדובר בשאלה מורכבת. זאת כל כך מדוע? משום שהקטינה נפגעה על ידי אביה אך ייתכן שלא רק על ידו. זאת ועוד, האב לא נעצר, לא הוגש כנגדו כתב אישום והדבר היחיד "שמגן" על הקטינה הוא צו הגנה האוסר על האב להיות עמה בקשר עמו ולהיכנס לבית. צו הגנה שכזה לא מנע מפגש אקראי שהיה לקטינה ולאמה עם האב באחד המרכזים בעיר בחנוכה האחרון. ומה באשר לדמויות אחרות? אחים גדולים של הקטינה אינם גרים בבית האם עוד. עם זאת הם מגיעים להתארח בסופי שבוע כשלא ברור איזה

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים - *** - עו"ס נוער ואח'

פיקוח יכול להתקיים על הנעשה בבית. באשר למוגנות הנפשית, ספק אם האם שידעה על מעשי ההתעללות הכה רבים, אשר בעבר לכל הפחות נקטה גם היא באלימות כלפי הילדים לפי העדויות שבתיק, אשר אינה מטופלת ואשר מחרימה כל אחת ואחת מהבנות שנפגעו מינית ויצאו או הוצאות מהבית – ספק אם זו אם שיכולה לספק מוגנות נפשית לקטינה.

50. גורמי הרווחה, ב"כ היועמ"ש והאפו"ט' לדין הביעו דאגה בשאלת המוגנות (בהתייחס בעיקר להיבט המיני); האפו"ט' לדין טענה כי לאור המידע החסוי שהוגש לבית משפט קמא ולבית משפט זה אין ידיעה ברורה אם לא מתרחשים אף כיום מעשים הפוגעים בקטינה. היא הוסיפה כי נוכח 'גישת ההסתרה' בה נוהגת האם והתפיסה השוררת בבית שלא אומרים את האמת או לא מגלים אותה לגורמי חוץ, הרי שיש פיצול והפרדה בין הנעשה בבית לבין העולם החיצון. האפו"ט' לדין טוענת כי לה אין ספק שהפגיעות קורות גם עכשיו, אולי לא על ידי האב אלא על ידי דמויות אחרות והיא לא משוכנעת שהקטינה תדווח על כך שכן היא חייבת לפעול לפי קוד השמירה על סודיות (ראו עמ' 14 שורות 24-32 לפרוטוקול).

51. עו"ס המשפחה ציינה כי היא לא סבורה שהילדה יכולה לומר את מה שהיא רוצה. יש קושי לנתק בין האימהות (הכללית) של האם לבין היחסים עם הקטינה. הרי יש עוד קטינה תחת צו פיקוח והשגחה שהאם אינה בקשר עמה כלל מזה מספר חודשים הגם שהיא זקוקה לה. היא מצויה במצב קשה, שוהה במסגרת טיפולית מאז אוקטובר 2024 והאם אינה בקשר עמה או עם המסגרת כלל (עמ' 13 שורות 27-31 לפרוטוקול).

נושא שלישי – עמדת הקטינה:

52. בתום שמיעת טענות הצדדים וכיוון שהקטינה הובאה לדין על ידי אמה וחפצה להביא דבריה בפניי ראיתי לנכון לשמוע אותה שלא בנוכחות הצדדים ולנעול הדיון.

53. אציין כי הבאת הקטינה (ואחותה לדין) לא נתבקשה כלל על ידי בית המשפט. הדבר מלמד עוד עד כמה הקטינה מעורבת בהליך המשפטי ובטענות שונות שעולות בו. העירוב והבאת הקטינה

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים - *** - עו"ס נוער ואח'

נעשו על ידי האם. הדבר כשלעצמו מצביע לכל הפחות על קושי בתוכנה לעניין מובחנות בקרבה של האם ואף חשש לעשיית שימוש בקטינה בניסיון לזכות באמפתיה של בית המשפט לעמדתה, שהיא עמדת האם. לא בכדי ביקשה הקטינה בסוף דבריה מספר פעמים כי היא את כל מה שהיא מוסרת אמה כבר יודעת והיא מבקשת שהדברים יירשמו במדויק בדיוק כמו שהיא אומרת אותם (עמ' 17 שורות 28-30 לפרוטוקול).

54. מפאת כל אלה ובשים לב למכלול הנסיבות המורכבות, לחומרים שלפניי, לטענות בדבר פיצול, הסתרה, הכחשה מצד האם ו/או הקטינה, אני נותן משקל לדברי הקטינה, אך זאת בזהירות רבה תוך שאני מוצא לשקול הסברים נוספים לדברי הקטינה מעבר להסבר האולטימטיבי של האם והקטינה כי "זהו רצונה".

55. הקטינה הסכימה ואף ביקשה שדבריה יובאו לידיעת גורמי טיפול ואמה ועל כן קבעתי שלא יהיו חסויים. עצם הסכמה זו והרצון שהדברים יובאו לידיעת אמה של הקטינה מדברים בעד עצמם ומלמדים על כך כי הקטינה הגיעה לבית המשפט כשלוחה וכנושאת מסר מעבר לדברים שהיא אומרת בשם עצמה.

56. הקטינה טענה תחילה כי דבריה לא מובאים באופן מדויק על ידי העו"ס והאפו"ט לדין; לשיטתה הסכימה ללכת לבית ספר והעו"ס כתבה שהיא הסכימה לצאת לפנימייה (עמ' 15 שורות 11-13 לפרוטוקול).

57. הקטינה מספרת על חלומות חוזרים שלפיהם האב (הפוגע) מגיע לבית הספר (שם שורה 23).

58. הקטינה טוענת כי היא לא בקשר עם ארבע אחיות שלה כיוון שהן כופרות והן לא רוצות בקשר עם אמא ולכן היא לא מעוניינת בקשר איתן (שם בשורות 28-29).

59. הקטינה אומרת שרק היא, אמה ועוד 3 אחים קטנים שוהים בבית והיא לא יודעת מדוע האחים הגדולים יצאו מהבית (עמ' 16 שורות 2-6).

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים- *** - עו"ס נוער ואח'

60. הקטינה חשה קרבה גדולה לאמה. היא זו שמרגיעה אותה, מדברת עמה על הכל: "היא לא פחות מהמטפלת", נותנת לה המון תשומת לב והאהבה שהייתה חסרה לה בילדות. נותנת לה בטחון לספר דברים. אמא מעודדת אותה לספר ולשתף. היא לא עוצרת אותה ולא כופה עליה דבר (עמ' 17 שורות 10-13).

61. באשר לטענות של אחיות שיצאו מהבית, טוענת הקטינה שהמצב השתפר מאז שהן יצאו ושהן לא יכולות להעיד על מצב הבית כי הן לא גרות שם יותר. כן טענה כי היא לא רוצה להיות עמהן בקשר כיוון ששיקרו בדברים שסיפרו על אחיה ועל דברים אחרים שלכאורה התרחשו בבית (ראו בעמ' 16 בשורות 18-20 ובעמ' 17 שורות 20-22). לתפיסתה אחיותיה רוצות להרע לה. כשבימ"ש ניסה לומר לה שהאחיות רוצות בטובתה על יסוד חומר שלפניו הסבירה הקטינה "אתה מנסה לעבוד עלי סוג של... אתה מנסה להבהיר לי שהבנות הן טובות..." (עמ' 17 שורה 25).

62. מעמדת הקטינה אני למד כי היא מתנגדת לצאת לפנימיית "****". "עם הזמן הבנתי אני עצמי שאני פוחדת לצאת מהבית, פוחדת מאנשים..." כן אמרה כי הפנימייה עושה לה חרדות (שם ובעמ' 17 שורה 1).

63. בצד הטענות כי מדובר ברצונה, 'דלף' מהקטינה... "בגלל זה אני נותנת לאמא שלי להחליט" (שם בשורה 2-3).

64. הקטינה המשיכה בטיעון מגונן על האם ובתחילה הודתה "זה נכון שאמא היתה בבית גם כשאבא פגע, אבל זה קרה פעם ולא עכשיו" ולאחר מספר משפטים אמרה "אמא באותו רגע לא הייתה בבית. מבינה שבאותו רגע לא הייתה..." (שם בשורה 6).

65. דווקא למשמע דברי הקטינה וניתוחם פעם אחר פעם ביני לביני, התחזקתי בתפיסתי כי אכן הקטינה נוקטת במנגנון של הכחשה, הסתרה, פיצול וכי חשוב היה לה להעביר מסרים שונים

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים - *** - עו"ס נוער ואח'

לבית המשפט שהם תואמים למסרים של האם. כן היה חשוב לה 'לעמוד במשימה' ושהדברים יירשמו במדויק.

66. אציין בהקשר זה באשר להתנגדותה של הקטינה כעת לצאת למסגרת החוץ ביתית נטען על ידי המשיבים והאפוטר' לדין, כי מדובר בילדה מרצה שפועלת לפי רצון אמה והרי אך לפני זמן קצר היא לא הביעה כל התנגדות ליציאה ל"***".

דיון והכרעה:

67. על מנת למקד את הדיון וההכרעה שבתי לבחון את הנמקת החלטת בית משפט קמא ומצאתי, כי **למעט שתי נקודות**, כל יתר נימוקי וטעמי בית משפט קמא אשר עמדו בבסיס הכרעתו בדבר הוצאה חוץ ביתית של הקטינה הם טעמים נכונים שאינם שנויים במחלוקת של ממש: אכן מדובר בקטינה שחוותה בחייה הקצרים אלימות קשה לרבות פיזית, מינית ונפשית וזאת בתוך ביתה ולצד האם ואחיה, באין מבוגר אחראי אשר הצליח לספק לה הגנה. אכן הקטינה זקוקה לטיפול אינטנסיבי ביותר על ידי גורמי מקצוע מומחים והטיפול בה התעכב כשנה. אכן האם סיכלה פעם אחר פעם שילובה של הקטינה בטיפול ואבחון ייעודי, סירבה לשלבה במרכז "כרם" המתמחה בפגיעות מיניות של קטינים וגרסה כי כל המוצע – אינו מותאם לאופייה הרוחני/חרדי של המשפחה. אכן, אחיותיה הגדולות משולבות כולן בטיפול ייעודי חוץ ביתי לנפגעות פוסט טראומה מורכבת לאחר שחולצו מביתם וזכו לקבל מענה לצרכיהן המורכבים. אמנם אין קשר בין האם לבין הבנות הגדולות שיצאו מהבית והיא לא לוקחת חלק בטיפול בהן ואינה משתפת פעולה עם המסגרות בהן שולבו ולמעשה קיים נתק מוחלט ביניהן.

68. הנקודות שבמחלוקת או שהתקבל לגביהן מידע חדש הן אלה: הקטינה החלה טיפול אצל המאבחנת לפני כחודשיים ולאחרונה החלה גם האם לקבל הדרכה הורית אצל אותה אשת מקצוע. נערכה ועדת תכנון טיפול נוספת במסגרתה הוצגו בפני המאבחנת חומרים חסויים שלא

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים- *** - עו"ס נוער ואח'

היו ברשותה או לעיונה בעת שניתנה חוות הדעת והיא עדיין עמדה על דעתה, כי הוצאה של הקטינה עלולה לגרום לה להתפרקות ויש לאפשר ניסיון נוסף של טיפול בקטינה ובאמה ללא הוצאה שכזו.

69. אציין שלא ניתן לדעת אם החלטת בית משפט קמא הייתה נותרת בעינה באם המידע האמור היה מובא לעיונו ולכאורה די בכך כדי להצדיק קבלת הערעור והחזרת העניין לבחינה מחדש של בית משפט קמא וזאת בשים לב לדרמטיות האפשרית הגלומה בהשפעות הוצאה חוץ ביתית על הקטינה ובשים לב לפסיקה שלפיה הוצאה שכזו היא בגדר המוצא האחרון (ראו בע"מ 7957/23 פלונית נ' עו"ס לחוק הנוער בית"ר עילית (פסקה 10 6.12.2023) ; רע"א 8294/21 עו"ס לחוק הנוער רמת אשכול נ' פלוני (פסקה 24 20.12.2021) רע"א 5657/13 פלונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים תל אביב (פסקה 13 22.8.2013) ; רע"א 3009/02 פלונית נ' פלוני, פ"ד (נו) 872 (4) (2002)). אלא שלצד שיקול זה עולה השאלה האם ניתן כלל להמתין לבירור נוסף כאשר הקטינה שוהה בבית האם ויש חשש שהיא ממשיכה להיפגע? (ראו והשוו למקרה שבו בית המשפט העליון לא שינה מהחלטות הערכאות הנמוכות בדבר הוצאה זמנית של קטינה מהבית בשל חשש לשלומה (מבחינה מינית), אי שיתוף פעולה בדרכי טיפול (ראו והשוו: רע"א 4383/20 פלונית נ' עו"ס לחוק הנוער (נבו) (1.7.2020)).

70. אם כן, השאלה הראשונה והמדאיגה ביותר את בית המשפט היא שאלת המוגנות על שני היבטיה – מוגנות פיסית/מינית ומוגנות נפשית:

70.1. בבסיס ההתפתחות התקינה של כל ילד ואדם נמצא פיתוח הביטחון הראשוני-הבסיסי של האדם בעצמו, בהוריו ובסביבתו. אי אפשר לפתח זהות תקינה, תחושה של שייכות, מובחנות ואינדיבידואציה תקינה ללא מוגנות פסיכולוגית. ללא מוגנות אין התפתחות תקינה ויש סכנה לפתולוגיה רבה (משה אלון "פגיעה מינית כמייצגת היעדר מוגנות

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים- *** - עו"ס נוער ואח'

לפרט, למשפחה ולמערכת" פסיכואקטואליה, גיליון ינואר 2018, עמ' 42 להלן "אלון"). החוויה של מוגנות היא המגן, השריון העוטה אותנו מתוך אמונה שאנו לא פגיעים ובלתי חדירים. בהיעדר חווית מוגנות, חיי האדם הם בעצם בתחושת סכנה מתמדת. בלעדיה החיים יהיו במצב של לחץ מתמשך המביא לפתולוגיה נפשית ופיזית.

70.2. פגיעה מינית מייצגת את הפגיעה הקשה ביותר, החודרנית ביותר, ב"עצמי" של הילד הנפגע. זוהי חדירה לגוף ולנפש, למרכז שלו, ללב "העצמי". היא חודרת את כל ההגנות שבנה הילד לשם יצירת חוויית מוגנות ומרגע שהדבר קרה אין מגנות גופנית וגרוע מכך, אין מוגנות לנפש. הכל פרוץ וניתן לחדירה, אין מי שיגן, אין מה שיגן. כך נאמר על פגיעה מינית ככלל, אך כשהפגיעה היא בתוך המשפחה, הרי התערערות המוגנות היא כמעט מוחלטת וכמעט בלתי ניתנת לשיקום (ראו אלון שם).

70.3. **שאלת המוגנות הפיסית במקרה שלפניי לא ברורה לחלוטין**; אין חולק כי הפוגע הידוע עליו אין חולק הוא האב. האב מורחק מהאם, מהקטינה ומבית המגורים. האב לא נעצר, לא הוגש כנגדו כתב אישום והוא מסתובב חופשי ברחובות העיר בה גרות האם והקטינה. אין לדעת מה טיב הקשר בין האב לבין הילדים (הבנים) הבוגרים שאף הם מצויים בקשר עם האם והקטינה (מגיעים לסופי שבוע וארוחות שבת). יש לציין, כי האם והקטינה פגשו באקראי באב במהלך חג החנוכה האחרון. האפוט' לדין אף מציינת בדיווח מיום 10.1.25 כי הקטינה סיפרה שהאב התחכך בה בכתף באותו מפגש ולאחר מכן נמלטה מהמרכול עם עמה. אין לי ספק שכל מפגש שכזה יכול ובהכרח מטלטל, מסעיר, מבהיל ואולי אף מחריד את הקטינה. זאת ועוד, עצם הידיעה שהקטינה עלולה לפגוש בעתיד את האב מטלטלת ומערערת. בטוחני כי הדבר משדר אף מסר של חוסר בטחון בעולם ובמבוגרים, שכן אנחנו "עולם המבוגרים" (האם, בית המשפט, משטרה) אמורים היינו להבטיח שדבר שכזה לא יקרה. "אנחנו" כשלנו מבחינת הקטינה.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים- *** - עו"ס נוער ואח'

70.4. עינינו הרואות, כי מבחינת מוגנות פיסית מצד האב הפוגע, המוגנות אינה מוחלטת. אלא שיש צורך במוגנות לא רק מפני האב אלא גם מפני גורמים אחרים שייתכן ופגעו או פוגעים בקטינה. בהקשר זה אציין כי בפני בית משפט קמא הובאו דיווחים אודות פגיעה מינית בפרהסיה בתוך המשפחה. פגיעה לא רק מצד האב, אלא גם מצד קרובים אחרים (אחי האב והסב) כאשר האם נוכחת לא אחת במהלך פגיעות אלו (עמ' 15 שורה 29 לפרוטוקול החסוי מיום 22.12.2024). ישנו חשש שאחד מאחיה של הקטינה אף הוא פוגע מינית (שם בשורה 33) ולכן הוצא מהבית. כן עולה כי חלק מהאחים הגדולים יותר שאף הם נפגעו מינית על ידי האב שוהים במסגרות חוץ ביתיות באזור מגורי האב. קיימת טענה שלמרות שישנו צו האוסר על הימצאות האחים הגדולים בבית, הצו מופר והם שוהים שם (עמ' 17 שורות 25-27) ומכל מקום מגיעים בשבתות (שם שורה 36) וייתכן שאף מסייעים כלכלית לאם (שם עמ' 18 שורה 1). חלק מהטענות שהובאו בפרוטוקול החסוי אומתו גם על ידי הקטינה בדבריה לפני (בפרט לעניין הגעת האחים הגדולים לארוחות שבת בבית האם). עיינתי בתיק בית משפט קמא ומצאתי כי במקביל לערעור המתנהל ניתן על ידי בית משפט קמא ניתן צו ביום 12.1.25 שאוסר על קשר בין הקטינה לבין אחיה הבגירים למעט האחות *** (לא ברור לי כיצד הדבר יודע לאחיה הבגירים של הקטינה).

70.5. מכל האמור, עולה כי קיים יותר מספק בשאלת המוגנות הפיסית והמינית של הקטינה בבית האם; האב אינו עצור. הוא אומנם מורחק מבית האם, אך כאמור רק לאחרונה פגש בקטינה ובאם במקרה במרכול בעיר מגוריהם. האחים הבגירים הגיעו עד לאחרונה לבית האם בסופי שבוע ואין לדעת אם פגעו או פוגעים בקטינה. הם הורחקו לפני ימים אחדים על ידי בית משפט לנוער ללא שהם צד להליך וללא שברור לי אם הם מודעים להחלטה וכיצד ניתן לאכוף אותה באם האם לא תדווח על הפרתה ואיני משוכנע שהיא תעשה כן. זאת ועוד, עצם המגורים של האם והקטינה באותה עיר שבה שוהים האב והאחים הבגירים והקשיים בשיתוף הפעולה ובפיקוח של שירותי הרווחה על אכיפת החלטות, מהווה פגיעה במוגנות ואיום על הקטינה ושלומה הנפשי, כאשר

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים - *** - עו"ס נוער ואח'

איננו יודעים אם המציאות אינה חמורה יותר במובן זה שהקטינה ממשיכה להיפגע בימים אלה ושומרת על קשר של שתיקה.

70.6. **באשר למוגנות נפשית**, אני סבור שהמצב מורכב עוד יותר. הקטינה מתקשה להביע רצון אמיתי חופשי ואותנטי. כאמור, היא לאחר פגיעות מיניות קשות, מצויה בטראומה מורכבת, כולה הדורה ונעדרת הגנות. על פי האבחון שנערך לה היא זקוקה נואשות לקשר סימביוטי עם אמה אך מנגד ספק עד כמה הקשר הסימביוטי עשוי להתקיים ולהזין אותה ועד כמה הוא יכול לאפשר לה פתיחות, חשיבה ושיח על חוויותיה הקשות. העובדה **שאין נפרדות** של ממש בין הקטינה לבין אמה מעלה חששות רבים אודות מוגנותה הנפשית. על כך יש להוסיף, שיתוף פעולה מלא של הקטינה עם האם בסוגיית ניתוק קשר עם אחיות גדולות יותר שנפגעו ויצאו מהבית. מן העבר השני, וגם אם הקטינה תוכל לחוש חופשיה לתאר רגשותיה וחוויותיה במסגרת חוץ ביתית, הרי שהחוסר הקריטי בדמות ההתקשרות היחידה שלה, האם, בשים לב למורכבות מצבה הנפשי עלול להביא להתפרקותה וייתכן שאף להגביר סיכון למעשים אובדניים.

70.7. בסיכום שאלה זו הגעתי למסקנה, כי הקטינה אינה יכולה לזכות למוגנות בבית האם.

71. **השאלה השנייה היא שאלת הטיפול בקטינה:**

71.1. עשורים של מחקר בתחום הניצול מיני בילדות מקבצים תאור עשיר של הרסנותה של התופעה בחיי הילד. הפרעה פוסט טראומטית, הפרעת זהות דיסוציאטיבית, הפרעת אישיות גבולית, דיכאון, הפרעת חרדה, בעיות באינטימיות, שימוש בחומרים ממכרים, פגיעה-עצמית וניסיונות אבדנות, הם רק חלק מההשלכות השליליות העשויות להתפתח בעקבות חוויה טראומטית זו.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים - *** - עו"ס נוער ואח'

71.2. אין ספק, כי שאלת הטיפול בקטינה מורכבת אף היא. האם ניתן להסתפק בטיפול הניתן כרגע על ידי המאבחנת? האם נדרש טיפול נוסף? האם גדיעת הטיפול לא תהיה הרסנית לקטינה? האם הטיפול בכלל מועיל? האם המאבחנת מוכשרת ומיומנת דיה לטפל במקרה? ומה לגבי הטיפול באם? אתחיל בתיאום האבחון האישי שלי של הקטינה ואדרש לשאלות שעולות בהקשר זה.

72. מצבה הנפשי של הקטינה על פי האבחון שנערך לה:

72.1. בתחום הבינאישי, לקטינה יכולת נמוכה לזהות אינטראקציה כחיובית וכמיטיבה. היא נוטה לייחס לאינטראקציות ולמערכות היחסים מאפיינים שליליים, פוגעניים, הרסניים המערערים אחד את הטריטוריה של השני. נראה כי ישנה תפיסת יחסים מופנמת של קורבן-תוקפן ויכולת נמוכה להתייחס ליחסים במונחים של שיתוף פעולה, עזרה הדדית ותמיכה. במקביל, צרכיה לקשר גבוהים וניכר כי בעולמה הפנימי קיימת אי בשלות לפיתוח עצמאות וקושי בנפרדות, חשש מפרידה וצורך גבוה בתלות באחרים להזנה, הדרכה, תמיכה והכוונה. עולה רצון שכפי הנראה מעיד גם על תקווה, להזנה מותאמת וניכר כי ישנה בעולמה הפנימי הבנה כי קיימות דמויות המעוניינות להיטיב ולטפל ועם זאת הן נתפסות כמוחלשות, חסרות אונים, חסרות ישע וכקרבנות.

72.2. כן צוין באבחון, כי הקטינה חווה כמיהה וגעגוע לחוויית טיפול תלולית ולרוך המזוהה עם חווייה זו. דבר הבא לידי ביטוי בצורך עז בקשר סימביוטי ובתחושת מוגנות על ידי טיפול הכרוך בהכלה ובקבלה. עם זאת, ישנה במקביל תפיסה כואבת, כי צרכים אלה אינם ברי מימוש ותחושת ייאוש מהאפשרות אכן לחוות את הסימביוטיות המיוחלת ואת ההגנה הנצרכת.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים - *** - עו"ס נוער ואח'

72.3. עולמה הפנימי של הקטינה מלא כיום בחוויות של אי נוכחות, אי יציבות ואי מסוגלות של גורמי טיפול הנתפסים כאמור הן בדמויות חיוביות שיש להן רצון להיטיב וניסיון לשמור ולהגן והן כנעדרות, חסרות יכולת וכוה וכנהרסות שוב ושוב.

72.4. ממצאי האבחון מלמדים כי הקטינה ברמת סיכון נמוכה – בינונית למעשים אובדניים. היא אמנם תיארה עצמה כמי שחשבה בעבר על מעשים ופגיעות עצמיות, אך כיום שוללת מחשבות אובדניות.

72.5. בנוסף, נמצא כי קיימים בעולמה הפנימי חוויות ארון ביכולת ההתמודדות שהיא מייחסת לעצמה והבעת תקווה המהווים גורם לירידה בסיכון לאובדנות. אעפ"כ, נראה כי עמדתה הפנימית הפסימית עם הצרכים הבלתי מסופקים, מהווה קרקע להתפתחות של פגיעה עצמית במקרי מצוקה, כך שבמידה ומצוקתה תגדל, מצבה עלול להידרדר והיא תהיה בסיכון למעשים אובדניים.

72.3. תפיסתה העצמית מורכבת הן מדימוי עצמי של יכולות וכוחות התמודדות מסוימים והן מחוויות פנימיות, חוסר אונים, חוויית תלישות, אי בהירות ובלבול בעיקר סביב זהות ושייכות.

72.4. בהקשר הבינאישי, היא חווה אי בטחון עצמי, חשש מדחייה, חרדת היבלעות ונחיתות חברתית.

72.5. הדמות הנשית המופנמת מאופיינת כבעלת פוטנציאל להטבה, אך במקביל גם כנעדרת שמחה, מוחלשת, בעלת יציבות נמוכה, כבולה.

72.6. ניכר כי השינוי שהמשפחה עוברת לאור תקופת פרידת ההורים, עם ההתמקדות בצרכיה הטיפוליים של הקטינה עוררו אצלה את התקווה, כמו גם את הצורך לשיקום המשפחה, לשיקום הקשר האימהי ולתיקון החוויות השליליות המורכבות שהופנמו.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים- *** - עו"ס נוער ואח'

72.7. המלצות המאבחנת היו שלא להוציא את פלונית מסביבתה ולשמר את צרכיה אלה להיקשרות יציבה, לעבודה טיפולית בתוך המשפחה, על מנת למנוע חיברות אלטרנטיבית, מסכנת נפש. זאת לאור הקושי של הקטינה בנפרדות והצורך שעלה בקשר תלתי ובסימביוטיות. היא אינה פנויה ללמידה נוכח מצבה הרגשי ונוצרו פערים של שנים בידע עקב אי טיפוח מספק של הלמידה בפרק זמן ממושך. לכן יש לשלבה בכיתת לימוד קטנה בבי"ס רגיל או בכיתה רגילה בסיוע ובתמיכה לימודיים מירביים. יש לשלבה בטיפול פסיכולוגי, מותאם רקע תרבותי וערכים, שיכלול הדרכה הורית לאם, לגבי היחס הנכון והדרך להבנות, לשמר ולייצב קשר מיטיב עם פלונית. כן הומלץ על המשך מעקב פסיכיאטרי.

72.8. אציין כי לפי דיווחי הקטינה והאם היא נוטלת הטיפול הפסיכיאטרי אך הקטינה מדווחת שלא חשה בהטבה כלשהיא. באשר ליחסי אמון עם המטפלת נראה כי הקטינה החלה ליצור עמה יחסי אמון. היא אמרה לבית המשפט כי תספר למטפלת כל דבר שקורה עמה. וגם המטפלת ציינה בוועדת תכנון טיפול כי נוצר אמון ראשוני.

72.9. שאלת עיתוי הטיפול:

על פי המחקר בתחום הטיפול בטרואומה, ייתכן שטיפול לא נכון בזמן הלא נכון – לא רק שאינו מסייע אלא עלול להחריף את מצבו של נפגע הטרואומה וסיכויי החלמתו. קימות שתי גישות מרכזיות המתייחסות לסוגיה האם ומתי לטפל בנפגעי טראומה: הגישה הסלטוגנית (העוסקת בהחלמה מטרואומה וחוסן מטרואומה) והגישה המדגישה את קיומו של חלון הזדמנויות לטיפול. הגישה האחרונה מציעה כי התערבות במהלך "חלון זמן" תמנע התפתחות של הפרעה כרונית. ריפוי הפרעה כרונית הוא בעל סיכויי הצלחה נמוכים יותר מאשר התערבות בשלבים המוקדמים. לכן, אי התערבות בשלבים מוקדמים, השלכותיה הפרעה כרונית שמסבה סבל רב, היא בעלת סיכויי החלמה נמוכים ודורשת טיפול יקר וממושך (ראו: Ehlers, A., Clark, M.D., (2003), Early

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים - *** - עו"ס נוער ואח'

psychological intervention for adult survivors of trauma : a review.

(Society of biological psychiatry, 53, 817-826).

מחקר ישראלי על נפגעי טראומה מעיד כי התערבות וטיפול בהפרעה במהלך החודש

הראשון מובילים לתוצאות טובות יותר מאשר טיפול בשלב מאוחר יותר (ראו: Foa,

E. G., Keane, T. M., & Friedman, M. J.,(eds.) (2000). Effective treatments

for PTSD: practice guidelines from the international society for

(traumatic stress studies. New York: Guilf

72.10. האמור הוא ביחס לנפגעי טראומה בכלל. אלא שכאן מדובר בילדה בת 13 שחוותה

הפגיעה מצד האב ככל הנראה לפני כשנה וחצי.

זמן ילד – זמן טיפול : קיימת חשיבות רבה לטיפול קרוב לזמן הפגיעה. פגיעה בילדים

היא בתקופה משמעותית ביותר לבניית זהותם ואישיותם ולכן טיפול סמוך לזמן

הפגיעה משמעותי ביותר (הורות בצל הפגיעה, פגיעה מינית בישראל 2013, הוצאת

חרוב (2013) בעמ' 6)).

72.11. ברור לנו לפיכך, כי במקרה הנוכחי ייתכן מאוד שבחלוף מעל שנה וחצי מאז סיום

ההתעללות בקטינה על ידי אביה, ייתכן ואבד חלון ההזדמנויות לטיפול אפקטיבי. אך

מנגד הקטינה החלה טיפול אצל המאבחנת ומכאן ניצוץ של תקווה שמא עדיין קיים חלון

הזדמנויות שכזה.

72.12. **ומה אם יש פוגעים נוספים במשפחה זולת האב? (אחים בוגרים)**

במקרה בו הפוגע והנפגע הם מאותה המשפחה, עולה קושי גדול סביב העדר יכולתו

של ההורה **לפצל את ההתייחסות ולהוקיע את הפוגע מהמשפחה**. כאשר הילד נפגע

על – ידי פוגע חיצוני למשפחה, מתפתחת התייחסות הגנתית אל הפוגע כאל חולה או

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים - *** - עו"ס נוער ואח'

מטורף אך כאשר הילד הפוגע הוא בן המשפחה וחלק בלתי נפרד ממנה – אחד ההורים מתייצב לטובת הילד שנפגע והאחר לטובת הילד הפוגע. תמיכה בילד הפוגע עשויה לבוא לידי ביטוי בצמצום תפיסת הפגיעה ואף בהכחשתה. הודאה ומתן תוקף לפגיעה מגדירים את המשפחה מחדש – הכרה בכך 'שהילד שלי' פגע עלולה להעלות רגשות קשים של כעס, כשלון ותחושת סטייה מהנורמות (ראו הורות בצל הפגיעה, מכון חרוב) (2013 בעמ' 20). במקרה שלפניי כאשר ישנו חשש שמדובר בפוגעים נוספים מקרב ילדיה של האם שמצויים עמה בקשר, אל מול העובדה שבנות שהתלוננו ויצאו מהבית אינן בקשר עמה מעלה שאלה ותהייה אם מדובר באם שיכולה להיות "שותפה אמיתית לטיפול בקטינה".

72.13. **תנאי לתחילת הטיפול בילד הוא עבודה טיפולית עם ההורים.** התחלת טיפול בילד,

ללא כל התייחסות טיפולית להורה היא מהלך שגוי ; ייתכן וההורים לא ידעו כיצד או לא יוכלו להכיל את הילד אותו במהלך הטיפול ולאחריו. כאשר ההורה חזק דיו, הוא מסוגל בדרך-כלל, גם לטפל בילד ולתמוך בו לאורך התהליך הטיפולי. גם במשפחות בהן התרחשה פגיעה בין אחים, השלב הראשון הוא טיפול בהורים ורק לאחר מכן בילדים — הנפגע והפוגע. לאחר תקופה מסוימת, מוזמנים ההורים להגיע לטיפול גם עם הילדים שלא היו מעורבים כדי לסייע להם להתמודד עם הסוד הגדול שקיים בבית ומשפיע עליו. בחלק מהמקרים מתקיימים גם תהליכי טיפול משפחתיים וזוגיים (ראו שם, עמ' 21).

72.14. עולה השאלה: למי דואגים קודם? מי המוקד? ברור שמוקד הטיפול והדאגה המרכזית

חייב להיות הילד שנפגע וטובתו, אולם ההורה מקבל מקום מרכזי מאוד בתהליך. לילד ולהורים צריך שיהיו מטפלים נפרדים, מתוך הבנה שלא מתאים שיהיה מטפל משותף. מטרתם של יצירת המקום ושל התהליך הטיפולי בהורים, לאפשר לילד סביבה תומכת

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים - *** - עו"ס נוער ואח'

הן בבית והן במסגרת התהליך הטיפולי. חלק מהעבודה היא לאפשר להורים לפרוק בטיפול רגשות כגון חשדנות, חשש מהאשמה, התגוננות ועוד (ראו שם בעמ' 21).

72.15. השפעת התחלת טיפול בקטינה על קבלת ההחלטה בדבר הוצאה חוץ ביתית:

72.16. העוסקים בטיפול בטראומה מדגישים את הקושי ביצירת יחסי אמון בין המטפל למטופל, יותר מבכל אוכלוסיה אחרת (ראו: הרמן, ל. ג' (1994) **טראומה והחלמה** תל אביב (הוצאת עם עובד)).

72.17. במקרה שלפניי נעשו כל הטעויות האפשריות על ידי האם שאני רואה בה אחראית ראשונה ועיקרית לטיפול בקטינה; ראשית היא מנעה טיפול בקטינה באמצעות מרכז כרם בשלבים ראשונים לאחר גילוי הפגיעה המינית. שנית ורק בחלוף מעל שנה וחצי היא שלחה אותה לטיפול אצל המאבחנת ללא קבלת אישור או היוועצות גורמי הטיפול או בית המשפט לנוער. האם עצמה אינה מטופלת כלל ורק החלה בהדרכה הורית לאחרונה אצל אותה מטפלת. הקטינה אינה שווה במסגרת חינוכית חודשים ארוכים ויושבת בביתה עם האם והאחים הקטנים. האם משפיעה מאוד על הקטינה בכל הנוגע לקשר של סוד הסתרה, הכחשה והתנתקות מהאחיות הבוגרות שעזבו את הבית, חלקן אושפזו במחלקה פסיכיאטרית, הגם שהן קרבנות פגיעות מיניות בעוד שמשמרים קשר עם האחים הבוגרים שייתכן והם פגעו ופוגעים מינית בעצמם. איזה מסר הדבר מעביר לקטינה? כיצד היא תחוש בטוחה לדווח באם נפגעה או תיפגע או תיחשף לפגיעה באחיה הקטנים?

72.18. אך מעבר לכך השאלה הקרדינלית היא מי זו האם? מה קווי אישיותיה? מה יכולת המנטליזציה והרפלקציה שלה? האם היא סובלת מדפוסים פתולגיים המשפיעים לרעה על הורותה? מהי יכולת המובחנות שלה? האם היא יכולה להיתרם מטיפול ובאיזו מידה? האם יש בה קווים תוקפניים? האם התגבשה בקרבה קוסנטלציה אמהית? האם היא יכולה לקרוא אותות הילדים שלה ולשמש גורם מווסת מצוקה? האם היא יכולה

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים- *** - עו"ס נוער ואח'

לספק הגנה לבתה מפני מעשים ופגיעות מיניות של האחים? כל הדברים האמורים ורבים אחרים היו צריכים להיבחן לעומקם על ידי גורמי הרווחה ולא היה נכון להסתפק רק באבחון הקטינה. מדובר בחלק קריטי בפאזל שמשלים את התמונה האם הקטינה יכולה להישאר בבית האם אם לאו.

סיכום ותוצאה:

73. ההכרעה בהליך שלפניי היא קשה ביותר. היא קשה מזו של בית משפט קמא שאז הדברים היו ברורים הרבה יותר ונוטים לכיוון של הוצאה חוץ ביתית, שכן הקטינה לא הייתה מטופלת כלל וכך גם לא האם. הקטינה באותו שלב לא התנגדה נחרצות להוצאה חוץ ביתית. המומחית לא נשמעה בועדת תכנון טיפול לאחר שנחשפה לחומרים החסויים. בעקבות הערעור, נערכה ועדת תכנון טיפול נוספת, עמדת הקטינה השתנתה ופלמונית התיישרה לכיוון עמדת האם. המומחית נחשפה לחומרים החסויים ועמדה על גישתה שאין להוציא הקטינה מהבית ולא פחות חשוב מכך, הקטינה החלה טיפול והאם החלה הדרכה הורית. לכאורה, מדובר בגורמים משני משחק (game changer factors), אך לכאורה בלבד. במהות, כל נימוקי בית המשפט קמא עומדים על כנם חרף המידע הנוסף לעיל.

74. לאחר שאני בוחן השתלשלות העניינים ואת כל הנתונים שלפניי, אני סבור שהפרוגנוזה להטבת מצב הקטינה בבית האם **בתנאים הנוכחיים** אינה חיובית בלשון המעטה, לא מבחינת המוגנות הפיסית והמינית, לא המוגנות הנפשית וגם לא מבחינת הטיפול; מדובר במקרה שנגרמו בו נזקים על נזקים לקטינה, כאשר הגורם הראשי לנזקים הוא האב הפוגע, אך גם לאם חלק ניכר בנזקי אי הענקת טיפול מיידי, סירוב לשיתוף פעולה עם החלטות גורמי טיפול ובית המשפט. מכל אלה ברור לחלוטין שהחלטות בית המשפט קמא ובפרט ההחלטה מושא הערעור, היו החלטות נכונות לחלוטין. הפיסה החסרה בפאזל כדי לבסס את עדיפות ההוצאה החוץ ביתית על פני הותרת הקטינה בבית האם (בנסיבות שנוצרו לאחר הגשת הערעור), היא אבחון פסיכו-דיאגנוסטי של האם ומתן מענה ברור יותר בשאלת המוגנות.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים - *** - עו"ס נוער ואח'

75. בכל הנוגע למוגנות, סבורני כי לאור הפרוטוקול החסוי של בית משפט קמא, העובדה שהאם עצמה לא פועלת להרחיק הילדים הבגירים ואף מצויה עמם בקשר, עמדת האפו"ט' לדין כי ייתכן שהקטינה ממשיכה להיפגע בימים אלה, העובדה שהאב מהלך לו חופשי בעיר מגוריה של האם והקטינה – אלה הם בבחינת נתונים קשים שמצביעים על כך שהקטינה אינה מוגנת. הוצאת הקטינה "ל***" תבטיח לכל הפחות את המוגנות שהיא תנאי בסיסי עבור המשך קיומה של הקטינה במקום בטוח ללא פגיעות נוספות. הסיכוי למוגנות בבית האם נפגם קשות גם לאור גישת ההסתרה, ההכחשה וההדחקה שהאב הוא לא הפוגע היחידי (ואין זה משנה אם הקטינה נפגעה מאחים אחרים או מי מאחיותיה ואחיה). היעדר נכונות של האם לשיח בנושא וגרירת הקטינה לעמדה מוגנת על יתר אחיה הבגירים לא יכול להתיישב עם מוגנות.

76. בכל הנוגע לפרוגנוזה טיפולית מיטיבה, אני בספק עד כמה הטיפול הנוכחי הוא נכון, אפקטיבי ומועיל; ראשית ראינו כי מדובר בטיפול שהחל כשנה וחצי שנתיים לאחר הפגיעה והטראומה. שנית, המטפלת היא פסיכולוגית חינוכית שרק מסיימת בקרוב את הכשרתה כפסיכולוגית קלינית ולא מדובר במטפלת מוסמכת בטראומה. היא נעדרת הכשרה פורמלית בתחום הטראומה והפגיעות המיניות. אמנם לדבריה היא טיפלה במקרה של פגיעות מיניות ועבדה במסגרות פנימייתיות שם טוענת כי טיפלה בבנות מרקע דתי מורכב שכלל גם פגיעות מיניות וכיום היא עובדת כשנה בבריאות הנפש של קופ"ח כללית שם ישנה חשיפה בתחומי טיפול גם במקרים של פגיעות מיניות. שלישית, המטפלת נשכרה על ידי האם ויש חשש כי היא חשה חובת נאמנות לה גם אם הדברים לא נרשמים או נאמרים בגלוי. רביעית, היא מתקשה להשלים עם כל פתרון של הוצאה חוץ ביתית, חרף החומר החסוי שהוצג בפניה ואשר ייתכן ומצביע על חשיפת הקטינה לפגיעות מיניות נוספות! מנגד, יש לה שני יתרונות משמעותיים על פני כל מטפל אחר: ראשית, היא יצרה קשר חיובי עם הקטינה והחלה לטפל בה לפני כחודשיים (ולמרות זאת אני מסופק עד כמה הקטינה יצרה אמון, שכן אפילו לא זוכרת את שמה). המטפלת גם אבחנה אותה ומודעת היטב לקשיי ולמורכבותה. שנית, היא מגיעה מהמגזר החרדי ומבינה היטב את הקודים של עולם זה וזה מקל עליה לרכוש אמון בטיפול.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים - *** - עו"ס נוער ואח'

על כן, בלב בית המשפט חשש כבד מפני אבדן הקשר הטיפולי בין הקטינה לבין המטפלת ויש לעשות כל מאמץ שהדבר לא יקרה גם אם הקטינה מוצאת מבית הוריה ל"***".

77. בכל הנוגע לאם, יכולותיה לשתף פעולה ולהיתרם מטיפול, מקובלת עלי עמדת וגישת עו"ס המשפחה והעו"ס המפקחת לחוק הנוער, כי ההיכרות הממושכת שלהן עם האם מלמדת באופן ברור, כי השינוי הנדרש בהתנהלותה לא יקרה. מדובר בהתרשמות של נשות מקצוע לרבות מפקחת על עו"ס חוק הנוער. הן בקשר ומלוות את המשפחה מספר שנים. הן מתרשמות מאם ללא יכולות של ממש לשינוי משמעותי בדפוסי החשיבה, ההתנהגות והפעולה. האם עצמה לא מטופלת. היא לא ראתה בכך כל צורך חרף כל הטראומות והטלטלות שילדיה עוברים, חרף "פיצוץ" פרשת הפגיעה המינית בילדיה וחרף העובדה שהיא עצמה רואה עצמה כקרבן של התעללות מתמשכת בכל חייה הנישואין. מעבר לכך, היא סירבה באופן פעיל לטיפול שלה ושל הבנות ושל הקטינה בפרט, כל עוד לא מדובר היה במטפלת מהעדה החרדית או במטפלת שהיא "מאשרת". היא לא נתנה דעתה להשפעה הקריטית של חלוף הזמן על מצב הילדים בכלל ומצב הקטינה בפרט. האם אינה בקשר עם **אף אחת** מבנותיה שיצאה מהבית לרבות ילדה שנדרשה לאשפוז פסיכיאטרי לאחרונה בעקבות הפגיעות המיניות (פלמונית). מצד שני, היא בקשר עם הבנים הבוגרים (שייתכן ונפגעו ונפגעו מינית בעצמם) ומאפשרת כניסתם לבית תוך התכחשות לכך שהם מהווים גורם סיכון. היא סירבה לטיפול במכון כרם. היא מסתירה מידע משירותי הרווחה (למשל האפשרות לקחת הקטינות לטיפול ללא צורך בהסכמת האב). היא לא מאפשרת לאפוט' לדין ולעו"ס לפקח באופן אפקטיבי על הנעשה בבית (הקשר עמה רק באמצעות באת כוחה ולא ניתן להגיע ללא תיאום מראש באמצעות באת כוחה). היא מחזיקה בגישה לעומתית ביחס לגורמי הטיפול והאפוט' לדין ושואבת את הקטינה לגישה שכזו. אמנם לא מדובר באם שעברה אבחון אך **אין ספק כי אף היא הייתה חלק ממעגל ההתעללות בילדים** וברור שהיא חייבת לעבור טיפול משמעותי. אני סבור שבשלב הנוכחי, בית המשפט אינו יכול ליתן אמון בה כי תשמש את מקור הכוח הנדרש לבתה הקטינה להשתקם. באופן אירוני מתקיים במציאות בדיוק מה שמצאה המאבחנת בטיפול: הקטינה כמהה לטיפול תלתי וסימביוטי באמה מחד גיסא אך יודעת כי מדובר בדמות נעדרת ובטיפול שלא תזכה בו מאידך גיסא.

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים- *** - עו"ס נוער ואח'

ייתכן וככל שהאם תצליח לשכנע את בית המשפט וגורמי הרווחה בעתיד ביכולתה לספק מוגנות, לשתף פעולה, להיות מטופלת ומאובחנת, והדבר עשוי לאפשר שקילה מחדש של ההחלטה בדבר מקום הימצאות הקטינה (בצד שיקולים רבים אחרים הקשורים בקטינה ובמצבה) שכן ממילא מדובר בהוצאה זמנית בשלב זה.

78. האם התחייבה בפני בית המשפט שלערעור כי אם תתקבל החלטה בדבר הוצאה חוץ ביתית, היא תשתף פעולה. יש לציין כי במהלך השנה האחרונה, יציאת הקטינה ל*** הייתה אף מוסכמת על האם לפי פרוטוקולים בבית המשפט לנוער. שיתוף הפעולה שלה עם ביצוע ההחלטה הינו חיוני ביותר בנסיבות העניין והוא יהווה אינדיקציה שתשמש בסיס נוסף להחלטות בעתיד בעניין מקום הימצאות הקטינה. אחד הטעמים המרכזיים לניתוח מורכבות המקרה לעומק ולפנים הוא כדי שהאם תבין מתוך פסק הדין את חשיבות ההוצאה החוץ ביתית.

79. כפי שהמטפלת חוששת שהקטינה תתפרק, כך גם אני. כך גם בוודאי האם. אך הקטינה צריכה לדעת שהיא תהיה מוחזקת ומטופלת בידי גורמי הטיפול המיומנים ביותר וגם תהיה בקשר עם המטפלת ועם אמה. אני תקווה, כי התחזית האפוקליפטית לא תתרחש ואם תתרחש, הקטינה תצמח ממנה ותתחיל להשתקם.

80. סוף דבר, שוכנעתי כי בנסיבות הנוכחיות, אין כל מנוס אלא מהוצאה חוץ ביתית וכפועל יוצא אני דוחה את הערעור.

81. אני מחייב את שירותי הרווחה לקבוע מנגנון של קשר בין האם לבין הקטינה, בין קשר טלפוני ובין במפגשים בבית האם (בסופי שבוע – ככל שניתן להבטיח מוגנות!) ובפנימייה. כן יש לקבוע, לאפשר ולוודא המשך מפגשים של הקטינה אצל המטפלת שהקטינה החלה טיפול אצלה.

82. מילים אחרונות לפלונית – שמעתי אותך בקשב רב. שמחתי להכירך. אני מתנצל בשם כל המבוגרים שלא הצליחו לשמור עלייך עד עכשיו. אני מכבד את רצונך והדברים שמסרת לי,

בית משפט לנוער בבית המשפט המחוזי בנוף הגליל-נצרת

ענ"א 16964-01-25 אלמונית נ' המחלקה לשירותים חברתיים - *** - עו"ס נוער ואח'

אבל מחויב להבטיח לך עתיד טוב יותר. אני מאחל לך בהצלחה ב*** ובהליך השיקום המורכב שלפניך.

פסק הדין ניתן לפרסום ללא פרטים מזהים.

ניתן היום, כ"א טבת תשפ"ה, 21 ינואר 2025, בהעדר הצדדים.

אסף זגורי, שופט

ג'ט אאוור

OVER

משפחה • משפט • ומה שביניהם